

องค์ความรู้จากการจัดโครงการการจัดการความรู้
เรื่อง “การได้มาซึ่งโจทย์วิจัย จากพื้นฐานสู่การยอมรับระดับนานาชาติ”

วันอังคารที่ 19 เมษายน 2559

ณ ห้องประชุมชั้น 4 อาคารเรียนรวม คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร

งานบริการวิชาการและวิจัย คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร ได้ส่งเสริมให้คณาจารย์และบุคลากรในคณะฯ มีการแลกเปลี่ยนความรู้และจัดการความรู้ด้านงานวิจัย โดยการจัดโครงการการจัดการความรู้ด้านการวิจัย ในหัวข้อ เรื่อง “การได้มาซึ่งโจทย์วิจัย จากพื้นฐานสู่การยอมรับระดับนานาชาติ” เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนศักยภาพของอาจารย์ นักวิจัยและบุคลากร ในการพัฒนางานวิจัยให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างบุคลากรของคณะฯ และหน่วยงานภายนอก โดยได้รับเกียรติจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงพร อมรเลิศพิศาล จากคณะเทคโนโลยีการประมงและทรัพยากรทางน้ำ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็นวิทยากรในครั้งนี้

การได้มาซึ่งโจทย์วิจัย สู่การนำไปพัฒนางานวิจัย จนได้รับการยอมรับในระดับนานาชาตินั้น ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ดังนี้

1. ลักษณะของนักวิจัยที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้

- ต้องรู้ความถนัด/ความเชี่ยวชาญทางด้านวิชาการของตัวเอง
- ต้องใฝ่รู้ หมั่นหาความรู้อยู่เสมอ
- ต้องทันต่อเหตุการณ์หรือหัวข้อปัญหาที่กำลังเป็นที่สนใจในปัจจุบัน และต้องคำนึงการพัฒนา หรือแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
- ทบทวนวรรณกรรม (Literature review) ในเรื่องที่สนใจอยู่เสมอ
- หาโอกาสในการแลกเปลี่ยนความรู้ หรือรับความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ เช่น เข้าร่วมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเสวนาต่างๆ เป็นต้น เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างนักวิจัย อีกทั้งยังสามารถสร้างโอกาสในการสร้างเครือข่ายระหว่างนักวิจัย เพื่อสามารถพัฒนาและต่อยอดงานวิจัยร่วมกันได้
- เมื่อมีโจทย์วิจัยต้องใจสู้ ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น และพัฒนางานวิจัยนั้นอย่างต่อเนื่อง

2. การได้มาซึ่งโจทย์วิจัย นักวิจัยสามารถหาโจทย์วิจัยได้จากหลายทาง ได้แก่

- โจทย์วิจัยจากสาขาวิชาที่สนใจ ที่ต้องการศึกษา/แก้ไข หรือพัฒนาต่อยอดงาน
- โจทย์วิจัยจากความต้องการของสังคมซึ่งอาจได้มาจากการบริการวิชาการ ที่มีความต้องการให้แก้ไขปัญหา หรือพัฒนาสังคมให้ดีขึ้น หรือโจทย์วิจัยที่ได้จากภาคอุตสาหกรรม ในการพัฒนากระบวนการ หรือผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น
- โจทย์วิจัยจากหัวข้อที่แหล่งทุนต้องการ ซึ่งจะมีผลต่อการพิจารณาให้ทุนของแหล่งทุน

3. การขอรับทุนสนับสนุนงานวิจัย การยื่นข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุนสนับสนุนสามารถขอรับทุนจากแหล่งทุนต่างๆ ได้แก่

- แหล่งทุนภายในมหาวิทยาลัย / หน่วยงาน / องค์กร
- แหล่งทุนภายนอก เช่น สวก. สกว. สวทช. วช. เป็นต้น โดยแต่ละแหล่งทุนจะมีขอบเขตและวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน นักวิจัยต้องเข้าใจและรับทราบรายละเอียดของแต่ละแหล่งทุน เพื่อการยื่นเสนอขอรับทุนวิจัย
- งานวิจัยที่สามารถวิจัยได้ทันทีที่ไม่ต้องขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งทุน นักวิจัยสามารถทำการวิจัยได้เบื้องต้น และสามารถนำผลการวิจัยนั้นไปต่อยอดหรือพัฒนาวิจัยต่อเนื่องสามารถนำงานวิจัยนี้อ้างอิงในข้อเสนอโครงการวิจัย เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือและเสริมความเป็นไปได้ของงานวิจัยนั้น ซึ่งมีผลต่อการพิจารณาให้ทุนสนับสนุน
- แหล่งทุนจากภาคอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นทุนที่ร่วมกันระหว่างนักวิจัย หน่วยงานที่สังกัด และภาคอุตสาหกรรม โดยงานวิจัยนี้ต้องเป็นงานวิจัยที่มีความเป็นไปได้ ให้ผลวิจัยตรงเวลา ซึ่งภาคอุตสาหกรรมจะเน้นด้านการนำไปต่อยอด หรือนำไปใช้ประโยชน์

4. การต่อยอดงานวิจัย เพื่อการยอมรับในระดับชาติ หรือนานาชาติ

การคัดเลือกงานวิจัยเพื่อการนำไปต่อยอด หรือพัฒนางานวิจัย ต้องวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น ความเป็นได้ในการนำไปใช้ประโยชน์ การเกิดผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมายหรือสังคมมากนักน้อยเพียงใด หรือเป็นนวัตกรรมใหม่ที่ยังไม่ถูกคิดค้น และหากผลงานวิจัยดังกล่าวมีความน่าสนใจหรือโดดเด่น สามารถ

นำไปเผยแพร่ แสดงหรือแข่งขันในระดับชาติหรือนานาชาติ เพื่อให้เกิดการยอมรับในระดับชาติ หรือนานาชาติได้

การส่งผลงานวิจัย หรือนวัตกรรมเพื่อเข้าร่วมการแสดงผลหรือประกวดในระดับชาติหรือนานาชาติ ลำดับแรกนักวิจัยต้องทราบวัตถุประสงค์ เป้าหมาย เกณฑ์การพิจารณา และรูปแบบของงานนั้นๆ และคัดเลือกผลงานวิจัยของตนเองที่ตรงตามเกณฑ์นั้นเข้าร่วม ทั้งนี้ นักวิจัยสามารถนำงานวิจัยที่มีและตรงตามเกณฑ์เข้าร่วม หรือพัฒนางานวิจัยที่มีให้ตรงตามเกณฑ์แล้วส่งเข้าร่วม โดยผลงานวิจัยที่ดีควรประกอบด้วยส่วนสำคัญดังนี้

- งานวิจัยนั้นต้องมีผลกระทบต่อสังคม ส่วนรวม หรือกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน
- ควรเป็นผลงานที่ทีมงานวิจัยรองรับและผ่านการทดสอบ ทดลองใช้ หรือสำรวจ/สอบถาม

จากกลุ่มเป้าหมาย

- หากเป็นงานวิจัยทางด้านสุขภาพ ควรมีการทดลองในคน หรือในสัตว์
- เป็นผลงาน หรือนวัตกรรมที่แปลกใหม่ ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน

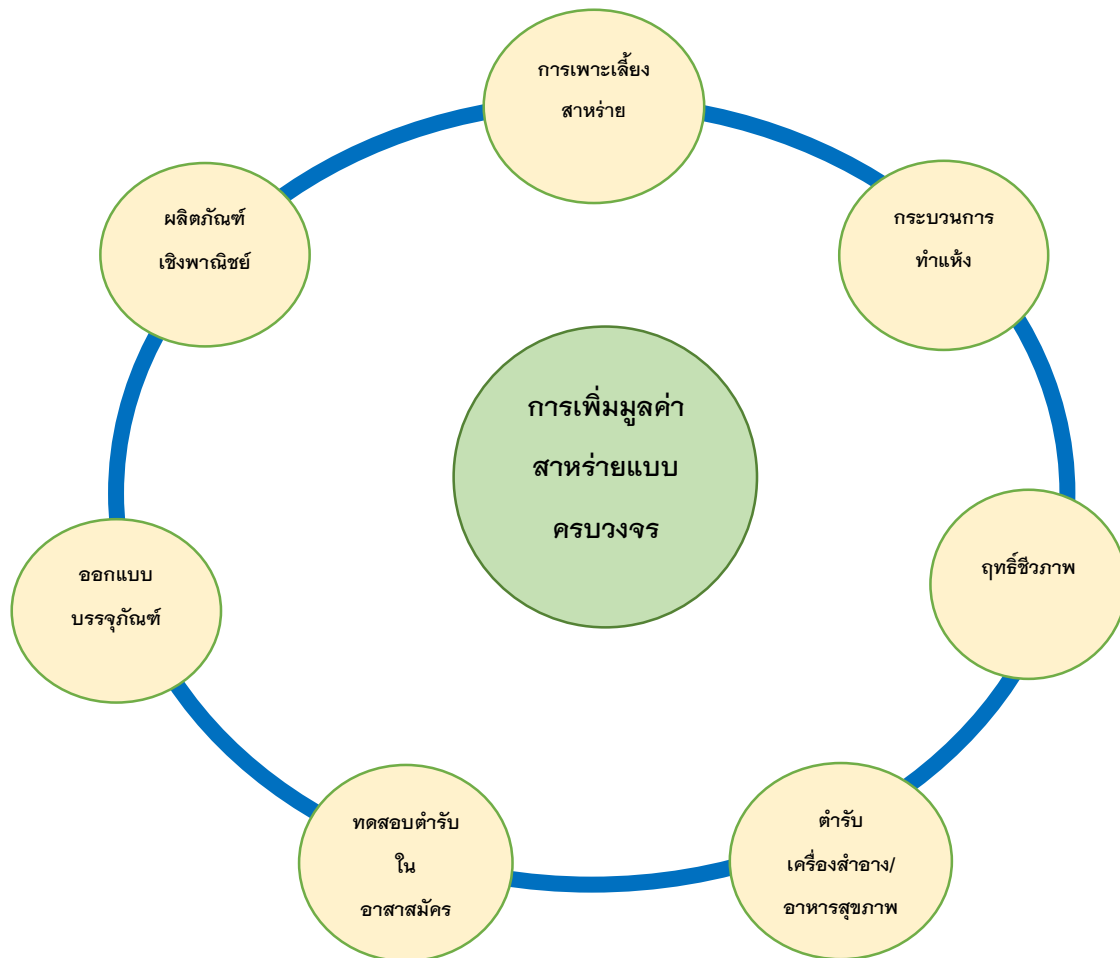
นอกจากผลงานวิจัยต้องโดดเด่น และประกอบด้วยส่วนสำคัญข้างต้นแล้ว วิธีการนำเสนอผลงานวิจัยในการแสดงผลหรือประกวดในระดับชาติหรือนานาชาติ นับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุดขั้นตอนหนึ่ง โดยนักวิจัยต้องนำเสนอความโดดเด่นด้านต่างของผลงานวิจัยในระยะเวลาที่จำกัด และครอบคลุมเนื้อหาสำคัญทั้งหมด

เทคนิคการนำเสนอหรือแสดงผลงานในระดับชาติหรือนานาชาติ

1. ใช้ถ้อยคำที่ชัดเจน ฟังง่าย และน่าเชื่อถือ
2. พยายามสรุป สรุปรูปเนื้อหาในทุกประเด็นให้ครบถ้วน โดยนักวิจัยสามารถเขียนสรุปเนื้อหาคร่าวๆ และจดจำรายละเอียดนั้น เพื่อป้องกันการตื่นเต้นซึ่งอาจจะทำลืม หรือขาดเนื้อหาบางส่วนเมื่อต้องนำเสนอ
3. อ้างอิงผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ และสร้างความมั่นใจในตัวผลงาน
4. ตรงต่อเวลา และประจำอยู่ที่ผลงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อการนำเสนอผลงานต่อผู้เข้าเยี่ยมชม ซึ่งมีผลต่อการพิจารณาได้รับรางวัล

5. ส่วนการจัดแสดงผลงาน ต้องสวยงามและเป็นที่น่าสนใจ โดยอาจมีการเตรียมพับ
รายละเอียดของผลงาน ตัวอย่างชิ้นงาน (model) ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ให้ได้ทดลองใช้/ชิม เพื่อดึงดูดผู้เยี่ยมชม
ชมให้เข้ามาเยี่ยมชมผลงานอย่างต่อเนื่อง

ตัวอย่างการพัฒนาโครงงานวิจัย โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงพร อมรเลิศพิศาล

รูปกิจกรรม

